

delse med nævnets etablering. Statens udgifter i forbindelse med nævnets drift forventes dog ikke at overstige statens besparelser som følge af, at visse statsopgaver vedrørende løn- og ansættelsesforhold henlægges til nævnet, idet udgifterne ved nævnets drift foreslås delt mellem staten, hjemmestyret og De grønlandske kommuners Landsforening, idet sidstnævnte i denne relation vil repræsentere samtlige grønlandske kommuner.

Med hensyn til lovforslagets enkeltheder henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

I *stk. 1* fastlægges lovens anvendelsesområde. Loven omfatter fastlæggelse af løn- og ansættelsesvilkår for ansatte i den offentlige forvaltning i Grønland. Loven omfatter først og fremmest løn- og ansættelsesvilkår for ansatte under staten, Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner.

Ved fastlæggelsen af, hvorvidt en arbejdsgiver i øvrigt må anses for omfattet af »den offentlige forvaltning i Grønland«, skal der lægges vægt på en bedømmelse af den pågældende institutions organisatoriske placering, og kun i tilfælde, hvor denne kan give anledning til tvivl, tillige på, hvilke funktioner institutionen udøver. Udtrykket »offentlig forvaltning« har således samme indhold, som det tilsvarende begreb i lov nr. 280 af 10. juni 1970 om offentlighed i forvaltningen. Således kan institutioner, der er oprettet på privatretligt grundlag, som f. eks. selvejende institutioner og foreninger, kun henregnes til »den offentlige forvaltning«, såfremt de udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og derved er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol. Institutioner, der er organiseret i selskabsform, f. eks. aktieselskaber og interessentskaber, med staten, hjemmestyret eller kommunerne som deltager, falder uden for begrebet »den offentlige forvaltning«. Som eksempel på en sådan virksomhed kan nævnes Grønlandsfly A/S.

Løn- og ansættelsesvilkår for arbejdstagere, der er ansat uden for Grønland, er ikke omfattet af loven, selv om arbejdstagerne for en tid udfører arbejde i Grønland.

Det samme gælder løn- og ansættelsesvilkår for arbejdstagere, der er ansat i en institution med hjemsted i Grønland, såfremt ansættelsesområdet ikke omfatter Grønland.

Det forudsættes, at løn- og ansættelsesvilkårene i videst mulig udstrækning fastlægges ved afslut-

ning af kollektive overenskomster og aftaler med de pågældende lønmodtagerorganisationer. På en række områder har det imidlertid hidtil ikke været muligt for Ministeriet for Grønland at opnå overenskomstdækning, hvorfor det i mindre omfang har været nødvendigt at anvende ensidigt fastsatte generelle løn- og ansættelsesvilkår i form af regulativer samt i visse tilfælde individuelle kontrakter. Denne praksis vil formentlig også være nødvendig fremover.

I hjemmestyrekommissionens betænkning blev det som anført under de almindelige bemærkninger fundet nødvendigt, at aftaler om statstjenestemænds løn- og ansættelsesvilkår også efter hjemmestyrets indførelse indgås med staten som part, således at tjenestemændene ikke blev direkte omfattet af loven om aftalenævnet. Ønsket om at lade aftalenævnet være forum for forhandlingerne om tjenestemændenes løn- og ansættelsesvilkår har fundet udtryk i *stk. 2*, hvorefter aftalenævnet bemyndiges til at afslutte aftaler og føre forhandlinger om løn- og ansættelsesvilkår for tjenestemænd m.v., der er omfattet af hovedaftalen vedrørende tjenestemænd i Grønland. Den kompetence, der tænkes overført til nævnet, er kompetencen på det såkaldte aftaleområde. Bestemmelser herom findes i lov om statens tjenestemænd i Grønland § 41, *stk. 1*, (generel aftalehjemmel) og § 15, *stk. 2*, (aftaler om boligbidrag). For hjemmestyrets tjenestemænd udøves forhandlingsbeføjelserne af hjemmestyret efter hjemmestyrets tjenestemandsløvs § 2, *stk. 2*. Reglerne for de kommunale tjenestemænd findes i § 60 i landstingslov nr. 2 af 14. maj 1979 om kommunalbestyrelser og byggeråd m.v. i Grønland. Herefter udøves forhandlingsbeføjelserne for kommunale tjenestemænd af hjemmestyret efter forhandling med De grønlandske kommuners Landsforening.

Det er som nævnt ikke hensigten med den anførte delegationsbestemmelse at indskrænke centralorganisationernes forhandlingsret, ligesom bestemmelsen ikke udelukker, at centralorganisationerne og aftalenævnet kan føre forhandlinger om spørgsmål, der ikke er omfattet af det egentlige aftaleområde.

I det omfang, der ikke kan opnås enighed om sådanne spørgsmål, skal aftalenævnet lade sagen gå til henholdsvis ministeren for Grønland og Grønlands hjemmestyre til afgørelse i overensstemmelse med reglerne i de respektive tjenestemandsløve. Efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet, såfremt dette er foreskrevet, træffer ministeren for Grønland afgørelse i sådanne sager i medfør af lov om statens tjenestemænd i Grønland §§ 43 og 44.